

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Tilsynsrapport

Kommunen som barnehagemyndighet

HURDAL KOMMUNE
2019

Sammendrag

Tema og formål

Fylkesmannen i Oslo og Viken har gjennomført tilsyn med Hurdal kommune som barnehagemyndighet. Tema for tilsynet er kommunens ansvar som barnehagemyndighet, jf. lov 17.06.2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) §§ 8 og 16, og barnehagemyndighetens praksis ved godkjenning av ordinære barnehager, jf. barnehageloven § 10.

Tilsynet har som formål å kontrollere om barnehagemyndigheten oppfylder kravene i regelverket når det gjelder å påse at barnehagene drives i henhold til gjeldene regelverk, og da med spesielt fokus på risikovurderinger, valg av virkemidlene tilsyn og veiledning, og oppfølging etter tilsyn og veiledning. Vi har også undersøkt hvordan kommunen oppfylder kravene i regelverket når det gjelder å gi nødvendig veiledning, innhente nødvendig informasjon, samt behandle og avgjøre søknad om godkjenning av ordinære barnehager i tråd med kravene som følger av barnehageloven og saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven. Siden Hurdal kommune ikke har familiebarnehager, er ikke barnehageloven § 11 en del av dette tilsynet.

Regelverksbrudd

I de tilfeller der vi konkluderer med at et rettslig krav ikke er oppfylt, betegnes dette som regelverksbrudd. Det gjøres uavhengig av om det er forvaltningsloven, barnehageloven eller forskrifter fastsatt i medhold av denne, som er brutt. Rapporten inneholder varsel om pålegg om retting av regelverksbrudd som er avdekket under tilsynet.

Det er varslet 1 pålegg om retting og 3 korreksjonspunkter. Nærmere om hva dette pålegget innebærer fremkommer under rapportens punkt 4.

Status på rapporten og veien videre

Denne rapporten inneholder frist for retting av regelverksbrudd som er avdekket under tilsynet, jf. kommuneloven § 60 d. Fristen er **15. november 2019.**

Hurdal kommune skal innen denne fristen gi en tilbakemelding til Fylkesmannen om at regelverksbruddet som er konstatert i denne rapporten, er rettet. Kommunen skal da erklære at regelverksbruddet er rettet og kort gjøre rede for hvordan dette er gjort.

Dersom forholdet ikke rettes innen den fastsatte fristen, vil vi vedta pålegg om retting. Et eventuelt pålegg om retting vil ha status som enkeltvedtak og vil kunne klages på, jf. forvaltningsloven kapittel VI.

Innhold

1 Innledning.....	4
1.1 Kort om kommunen	4
1.2 Om gjennomføringen av tilsynet	4
1.3 Om tilsynsrapporten.....	6
2. Kommunen som barnehagemyndighet.....	7
2.1 Risikovurderinger	7
2.2 Veiledning.....	11
2.3 Tilsyn	13
2.4 Reaksjoner i tilsyn.....	19
3. Barnehagemyndighetens praksis ved godkjenning av ordinære barnehager	23
3.1 Før søknad	23
3.2 Behandling av søknad.....	24
3.3 Avgjørelse av søknad	29
3.4 Krav til vedtaket	36
4. Frist for retting av regelverksbrudd	38

Vedlegg:

- Rettslig grunnlag – kommunen som barnehagemyndighet
- Rettslig grunnlag – barnehagemyndighetens godkjenningspraksis

1 Innledning

Vi fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet, jf. barnehageloven § 9 første ledd, jf. kommuneloven kapittel 10 A.

I tilsyn kontrollerer vi om barnehagemyndigheten oppfyller barnehageloven med forskrifter. Rapporten omhandler regelverksbrudd som gjelder tilsynets tema og som er avdekket under tilsynet. Rapporten er derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av kommunen som barnehagemyndighet.

Dersom barnehagemyndigheten ikke følger regelverket, kan vi pålegge retting etter at kommunen har fått en frist for å rette.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at vi skal gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven.

1.1 Kort om kommunen

Hurdal er en kommune nord i Akershus, i region Øvre Romerike, og har ca. 2 890 innbyggere.

Kommunen har tre barnehager, hvorav en er kommunal og to er private.

I Hurdal kommune er det avdelingen for *Oppvekst, eiendomsforvaltning og prosjekt* som ivaretar kommunens myndighetsoppgaver etter barnehageloven. Fra november 2017 er denne avdelingen ledet av *Kommunalsjef for Oppvekst, eiendomsforvaltning og prosjekt*. Fra samme tidspunkt har *Rådgiver oppvekst* fått delegert barnehagemyndighetsrollen. Sistnevnte rådgiver har barnehagefaglig bakgrunn. På tilsynstidspunktet var rådgiver oppvekst både barnehagemyndighet og 50 % styrer i den kommunale barnehagen.

Fylkesmannen gjennomførte i 2012 et tilsyn med Hurdal kommunes praksis ved godkjenning av barnehager etter barnehageloven, og det ble gitt to pålegg om retting.

1.2 Om gjennomføringen av tilsynet

Vi åpnet tilsyn med Hurdal kommune i brev av 11.06.2019. Dere ble bedt om å levere dokumentasjon til oss og fylle ut egenvurdering i RefLex innen 08.08.2019. Vi har mottatt den dokumentasjonen vi ba om for å gjennomføre tilsynet.

Kommunen leverte følgende dokumentasjon til Fylkesmannen:

- 1) Kommunens organisasjonskart.
- 2) Oversikt over organiseringen på barnehageområdet (barnehagemyndigheten).
- 3) Barnehagemyndighetens årsrapport på barnehageområdet 2018.
- 4) Barnehagemyndighetens årshjul og tilsynsplan for 2018 og 2019.
- 5) Barnehagemyndighetens tilsynsrapporter fra de tre siste varslede tilsyn med barnehager etter barnehageloven.
- 6) Barnehagemyndighetens vedtak om godkjenning av de tre barnehagene i kommunen.
- 7) Barnehagemyndighetens rutiner for godkjenning av barnehager.

- 8) Barnehagemyndighetens skriftlige dokumentasjon på gjennomførte veiledningsmøter med personer/virksomheter som har vurdert å søke om godkjenning.
- 9) Redegjørelse av hvordan barnehagemyndigheten bruker veiledning og tilsyn som et virkemiddel for å påse regelverksetterlevelse i den enkelte barnehage, jf. barnehageloven § 8.
- 10) Dokumentasjon på barnehagemyndighetens gjennomførte veiledningsmøter med barnehagene i kommunen i 2018 og 2019.
- 11) Redegjørelse av kommunens praksis i forbindelse med godkjenning av ordinære barnehager etter barnehageloven § 10.
- 12) Barnehagemyndighetens egenvurdering av begge tilsynstemaene i RefLex.

I tillegg ba vi om og fikk tilsendt:

- 13) Befaringsrapport for alle de tre barnehagene vi har mottatt godkjenningsvedtak for.
- 14) Godkjenning og/eller uttalelse fra relevante myndigheter i det seneste godkjenningsvedtaket for hver av de tre barnehagene i kommunen, det vil si:
  - Godkjenningsvedtak fattet 30.10.2013 for Rustad barnehage
  - Godkjenningsvedtak fattet 09.10.2013 for Læringsverkstedet Hurdal barnehage
  - Godkjenningsvedtak fattet 25.11.2016 for Hoppensprett Hurdal barnehage
- 15) Alle sakspapirer knyttet til kommunestyrets vedtak 19.06.2013 om re-godkjenning av barnehagene i kommunen.
- 16) Forhåndsvarsel av 04.09.2013 om godkjenning av Læringsverkstedet Hurdal, og kommentarer gitt 26.09.2013 av direktør for barnehagedrift i Læringsverkstedet.
- 17) Beskrivelse av gruppestørrelse og bemanning, jf. godkjenningsvedtak av Hoppensprett Hurdal datert 25.11.2016 der det fremgår at dette er et eget vedlegg.

Etter vår gjennomgang av dokumentene har vi gjennomført intervjuer med følgende personer:

Navn	Tittel	Dato	Sted
Linda Eide	Styrer, Hoppensprett barnehage	20.08.2019	Skype
Trude Moen Sydtangen	Direktør barnehagedrift, Læringsverkstedet	23.08.2019	Jessheim
Hege Brænna	Kommunalsjef Oppvekst, eiendom og prosjekt, Hurdal kommune	27.08.2019	Hurdal
Heidi Bjørtomt	Rådgiver oppvekst, Hurdal kommune	27.08.2019	Hurdal
Anne-Britt Eilertsen	Regionleder, Læringsverkstedet	27.08.2019	Hurdal
Lise Kragset Furuseth	Daglig leder/eier Hoppensprett barnehagene	27.08.2019	Hurdal

Tema for tilsynet er todelt. Vi har kontrollert følgende temaer og undertemaer:

1. Barnehagemyndighetens plikt til å påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk etter barnehageloven § 8 og § 16.
  - a) Om barnehagemyndigheten gjennomfører veiledning og tilsyn på en slik måte at dette fører til etterlevelse av regelverket i barnehagene.
  - b) Om barnehagemyndighetens saksbehandling i forbindelse med tilsyn er i samsvar med forvaltningsloven.
2. Barnehagemyndigheten sin praksis ved godkjenning av barnehager.
  - a) Barnehagemyndighetens veiledningsansvar overfor den som ønsker å søke om godkjenning, jf. barnehageloven §§ 8 og 10, forvaltningsloven § 11.
  - b) Barnehagemyndighetens behandling av søknad om godkjenning av barnehage, jf. barnehageloven §§ 8 og 10, forvaltningsloven §§ 11, 11 a, og 17.
  - c) Barnehagemyndighetens avgjørelse av søknad om godkjenning av barnehager, jf. barnehageloven §§ 1, 1a, 2 og 19, forvaltningsloven §§ 19, 23, 24, 25, 27 og ulovfestede forvaltningsrettslige regler.

Tilsynet innebærer at den innsendte dokumentasjonen og opplysninger fra intervjuene blir gjennomgått og vurdert opp mot lovkravene. Vi har også benyttet opplysninger som er rapportert i BASIL 15.12.2018, og kommunens egenvurdering i RefLex 08.08.2019.

Vi har ikke sett på hvordan dere oppfyller andre krav i regelverket.

I denne rapporten presenterer vi våre foreløpige vurderinger og konklusjoner.

1.3 Om tilsynsrapporten

Våre vurderinger i denne rapporten baserer seg i hovedsak på opplysninger som kommer frem i:

- dokumentasjonen dere har sendt inn, jf. punkt 1.2
- informasjonen fra RefLex og BASIL
- informasjonen på kommunens nettsted
- intervjuer
- kommunens uttalelse til foreløpig rapport

Tilsynsrapporten inneholder informasjon om hvilke pålegg som er aktuelle å vedta etter at rettesfristen etter kommuneloven § 60 d er utløpt.

Tilsynsrapportene er et offentlig dokument. Vi publiserer våre endelige tilsynsrapporter på vår hjemmeside.

2. Kommunen som barnehagemyndighet

Vi har vurdert kommunens plikt til å påse regelverksetterlevelse, jf. vedlagte rettslige grunnlag. Dersom vi konkluderer med at kommunen ikke oppfyller kravene som ligger i det enkelte spørsmål, er konklusjonen at kommunen ikke oppfyller sin forpliktelse til å påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk, jf. barnehageloven §§ 8 og 16.

2.1 Risikovurderinger

Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

2.1.1 Har barnehagemyndigheten oversikt over barnehageeiers plikter etter barnehageloven?

Oversikt over barnehageeiers plikter innebærer en overordnet kjennskap til eierpliktene som finnes i barnehageloven med forskrifter. For å oppfylle ansvaret om å påse regelverksetterlevelse i barnehagene, må barnehagemyndigheten ha oversikt over regelverket den veileder om og fører tilsyn med. Det er ikke nødvendig med detaljkunnskap om alle barnehageeierens plikter, eller at det foreligger en oversikt i et bestemt format.

Barnehagemyndigheten i Hurdal kommune har svart ja på dette spørsmålet i RefLex og vist til kommunens plan for tilsyn med barnehager i 2018- 2019. Barnehagemyndigheten skriver i RefLex at denne planen gjenspeiler barnehageeiers plikter i henhold til barnehageloven med dens forskrifter.

Kommunens tilsynsplan for 2019 inneholder en oversikt over hvilke lovbestemmelser barnehagemyndigheten skal føre tilsyn med. Lovbestemmelsene i tilsynsplanen er barnehageloven §§ 1- 4, § 7, §§ 10 og 11, §§ 14 og 15, §§ 17-20 og § 22.

Det er vår oppfatning at ovennevnte eierplikter samsvarer med de plikter barnehageeier har etter barnehageloven, og etter vår vurdering tilsier dette at barnehagemyndigheten har god kjennskap til eierpliktene i barnehageloven med forskrifter.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten har oversikt over barnehageeiers plikter etter barnehageloven.

2.1.2 Har barnehagemyndigheten tilstrekkelig kunnskap om hvordan alle barnehageeierne oppfyller sine plikter etter barnehageloven?

Tilstrekkelig kunnskap betyr å ha nok og egnet informasjon om barnehagene til å gjøre risikovurderinger. Dersom barnehagemyndigheten ikke har tilstrekkelig informasjon om barnehagenes praksis for å belyse om barnehageeierne ivaretar sine plikter, må den innhente det. Uten informasjon om regelverksetterlevelsen, kan ikke barnehagemyndigheten vurdere risikoen for brudd på regelverket og behovet for veiledning og tilsyn. Informasjonen skal vise om regelverket er kjent, forstått og overholdt av barnehageeierne.

Barnehagemyndigheten har svart ja på dette spørsmålet i RefLex og skriver at på bakgrunn av god dialog og jevnlig møter har barnehagemyndigheten tilstrekkelig kunnskap om hvordan barnehageeier oppfyller sine plikter. Videre står det at barnehagemyndigheten innhenter årsplaner, og gjennomgår vedtekter og årsregnskap.

I tillegg til kommunens tilsynsplan for 2019 har vi mottatt et årshjul for barnehagemyndighetens tilsyn, og disse to dokumentene er identiske. Som nevnt i punkt 2.1.1 inneholder tilsynsplanen en oversikt over hvilke bestemmelser i barnehageloven barnehagemyndigheten skal føre tilsyn med.

Det fremgår av intervjuene at barnehagemyndigheten ikke fører tilsyn med alle eierpliktene hvert år. Den årlige kontrollen som utføres er blant annet skriftlig rapportering. Ett eksempel på dette er at kommunen har innført fire telletidspunkter hvor de teller antall barn og pedagoger for å sikre at det er nok pedagoger i barnehagene. Et annet eksempel er at kommunen som barnehagemyndighet går gjennom vedtektene til barnehagene hvert år for å sjekke at vedtektene er oppdaterte, og at de ligger ute på barnehagens nettsider slik at de er tilgjengelige for foreldre som skal søke barnehageplass.

Flere av eierpliktene som nevnes i barnehagemyndighetens årshjul og tilsynsplan, kontrolleres i den årlige BASIL rapporteringen pr. 15.12.

Under intervjuene fremkom det at barnehagemyndigheten har et godt samarbeid med både styrere og eiere av barnehagene i kommunen, og at barnehagemyndigheten tilegner seg kunnskap om hvordan barnehageeierne oppfyller sine plikter etter barnehageloven gjennom jevnlig møter med styrerne. Vi har mottatt referat fra flere av de ovennevnte styremøtene, og det er vår oppfatning at temaene på disse møtene er hentet fra eierpliktene i barnehageloven.

Videre er det vår oppfatning at den årlige kontrollen som barnehagemyndigheten foretar i henhold til ovennevnte årshjul og tilsynsplan, og de jevnlig møtene med barnehagestyrerne, tilsier at barnehagemyndigheten tilegner seg kunnskap om regelverksetterlevelse i barnehagene.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten har tilstrekkelig kunnskap om hvordan barnehageeierne oppfyller sine plikter etter barnehageloven.

2.1.3 Bruker barnehagemyndigheten denne kunnskapen til å gjøre risikovurderinger for å vurdere behov for veiledning og tilsyn?

Barnehagemyndigheten må bruke kunnskapen om barnehagene til å foreta løpende vurderinger av sannsynlighet for og konsekvensen av brudd på barnehageeiers plikter i barnehageloven. På bakgrunn av informasjon om regelverksetterlevelsen, må barnehagemyndigheten vurdere behovet for veiledning og tilsyn. Dette innebærer at barnehagemyndigheten må kartlegge risiko for brudd på regelverket ved bruk av kilder som sier noe om regelverksetterlevelsen. Videre må barnehagemyndigheten vurdere

hvilke virkemidler som er egnet til å påse regelverksetterlevelse. Dersom barnehagemyndigheten ikke bruker virkemidlene i tråd med sine funn, oppfyller den ikke sin plikt til å påse regelverksetterlevelse.

Barnehagemyndigheten har svart ja på dette spørsmålet med følgende kommentar:

Risikovurdering gjøres løpende på bakgrunn av informasjon. Informasjonen kan komme fra årsmeldinger, klagesaker, bekymringsmeldinger, vedtekter osv.

Barnehagemyndigheten vurderer behovet for veiledning og eventuelt tilsyn hvis risikovurderingen tilsier at barnehageeier ikke følger regelverket i henhold til barnehageloven.

Det fremkommer av de tilsendte dokumentene at barnehagemyndigheten har gjennomført tre tilsyn i 2018, med barnehageloven §§ 17, 17 a og 18 om personalet i barnehagen, som tema.

Det foreligger ingen dokumentasjon på hvilke risikovurderinger som er gjort i forkant av at barnehagemyndigheten åpnet tilsyn med barnehagene. Barnehagemyndighetens tilsynsplan for 2019 inneholder en oversikt over hvilke lovbestemmelser barnehagemyndigheten skal føre tilsyn med. Det fremkom på intervju at barnehagemyndigheten bruker denne tilsynsplanen for å kartlegge om barnehagene oppfyller kravene. I tillegg fremkom det at tilsynene 2018 ble iverksatt fordi årsmeldingene viste at det ikke var nok pedagoger i den ene barnehagen.

Det er nødvendig at barnehagemyndigheten gjør risikovurderinger for å påse at barnehagene følger barnehageloven. Gjennom den tilsendte dokumentasjonen og intervjuene vurderer vi at det ikke er synliggjort hvordan barnehagemyndigheten bruker risikovurderinger som et verktøy for å påse regelverksetterlevelse. Vi vurderer likevel at fordi Hurdal kommune er en liten kommune med kun tre barnehager, får barnehagemyndigheten tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det er behov for veiledning eller tilsyn gjennom sin tilsynsplan og gode dialog med barnehagene.

Det er vår vurdering at tilsynene som ble gjennomført i 2018 viser at barnehagemyndigheten gjennom informasjonen fra tilsynsplanen 2019 og Basil rapporteringen har vurdert og avdekket sansynlighet for regelverksbrudd, og videre vurdert behovet for tilsyn fremfor veiledning.

Det er vår oppfatning at barnehagemyndigheten på bakgrunn av informasjon fra sine årlige kontroller som årsmeldinger og annen skriftlig rapportering, samt gjennomgang av barnehagenes årsplaner og vedtekter, foretar en risikovurdering og således oppfyller kravet om å bruke kunnskapen til å gjøre risikovurderinger.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten bruker denne kunnskapen til å gjøre risikovurderinger for å vurdere behov for veiledning og tilsyn.

2.1.4 Er barnehagemyndighetens risikovurderinger basert på oppdatert og gjeldende forståelse av barnehageloven?

Når barnehagemyndigheten skal vurdere risiko for brudd på regelverket, må barnehagemyndigheten vite hvilke rettslige krav regelverket stiller til barnehageeier. Det rettslige kravet følger ikke alltid direkte av lovteksten. Barnehagemyndigheten må bruke gyldige rettskilder og legge til grunn gjeldende fortolkning fra nasjonale myndigheter for å klargjøre hva regelverket faktisk krever av barnehageeier.

I RefLex svarer barnehagemyndigheten at de bruker gyldige rettskilder, fortolkninger fra nasjonale myndigheter, veiledere, rundskriv og forarbeider. I tillegg deltar barnehagemyndigheten på kurs og etterutdanning. Barnehagemyndigheten har også faste nettverk med andre barnehagemyndigheter på Romerike hvor de diskuterer og oppdaterer kunnskapen.

Vi har ikke fått opplysninger gjennom innsendt dokumentasjon eller intervjuene som tilsier at barnehagemyndigheten ikke har riktig forståelse av barnehageloven.

Fylkesmannen har dermed ikke grunnlag for å si noe annet enn at barnehagemyndighetens risikovurderinger er basert på oppdatert og gjeldende forståelse av barnehageloven.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndighetens risikovurderinger er basert på oppdatert og gjeldende forståelse av barnehageloven.

2.1.5 Gjennomfører barnehagemyndigheten veiledning og tilsyn i tråd med sine risikovurderinger?

For at barnehagemyndigheten skal gjennomføre veiledning og tilsyn i tråd med sine risikovurderinger, må den ha tilstrekkelig kunnskap om barnehagene, og på bakgrunn av kunnskapen vurdere behovet for veiledning og tilsyn. På denne måten vil barnehagemyndigheten få et bilde av hvor regelverksetterlevelsen eventuelt er mangelfull. Det vil si at barnehagemyndigheten har foretatt en risikovurdering. På bakgrunn av denne informasjonen, må barnehagemyndigheten bruke sine virkemidler; veiledning og tilsyn. Barnehagemyndigheten må gjennomføre veiledning og tilsyn på en slik måte at den bidrar til økt regelverksetterlevelse i barnehagen. Dersom barnehagemyndigheten ikke bruker virkemidlene i tråd med sine funn, oppfyller den ikke sin plikt til å påse regelverksetterlevelse.

I RefLex svarer barnehagemyndigheten ja på spørsmålet. Barnehagemyndigheten viser til tilsynsplanen hvor den innhenter informasjon etter barnehageloven fra barnehagene. Ut fra den informasjonen som barnehageeier gir, vurderer barnehagemyndigheten risikoen og behovet for veiledning eller tilsyn.

Som nevnt i punkt 2.1.3 gjennomførte barnehagemyndigheten tre tilsyn i 2018. Tilsynet ble gjennomført med bakgrunn i at det i årsmeldingen fremkom at en barnehage ikke hadde nok pedagoger til å oppfylle pedagognormen.

I intervjuene fremkom det at tilsynsplanen er en kartlegging av barnehagene. Videre fremkom det at kartleggingen fører til en oversikt over om det er noe som mangler, og at kommunen da åpner tilsyn. Barnehagemyndigheten informerer barnehagen om det er kartlegging eller tilsyn den innhenter informasjon til.

Det fremkommer av de innsendte dokumentene at barnehagemyndigheten har hatt møter med styrerne i de private og kommunale barnehagene ca. en gang i måneden i årene 2018 og 2019. I tillegg skriver barnehagemyndigheten at det har foregått e-postkorrespondanse eller telefonkontakt mellom barnehagene og myndigheten. Gjennom intervjuene har vi fått bekreftet at det er tett kontakt mellom barnehagemyndigheten og barnehagene.

Vi har som nevnt i punkt 2.1.3 ikke mottatt dokumentasjon på hvilke risikovurderinger som ligger til grunn for vurderinger barnehagemyndigheten gjør når den gjennomfører veiledning og tilsyn. Vi vurderer likevel at tilsynene som ble gjennomført i 2018 viser at barnehagemyndigheten har brukt kunnskapen de har innhentet til å vurdere behovet for veiledning eller tilsyn. Det er således vår oppfatning at barnehagemyndigheten på bakgrunn av informasjon den har om barnehagene, har kartlagt risikoen for regelverksbrudd og deretter vurdert behovet for å gjennomføre veiledning eller tilsyn.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten gjennomfører veiledning og tilsyn i tråd med sine risikovurderinger.

2.2 Veiledning

Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

2.2.1 Bruker barnehagemyndigheten veiledning som virkemiddel for å påse regelverksetterlevelse etter barnehageloven hos barnehageeierne?

Barnehagemyndigheten har et veiledningsansvar overfor barnehageeier, jf. forarbeidene til barnehageloven § 8. Kravet til å påse regelverksetterlevelse gjennom veiledning og tilsyn innebærer at barnehagemyndigheten må kunne vise hvordan den anvender sine virkemidler og hvorfor de har valgt denne løsningen, for å oppfylle kravet i § 8.. Veiledningen skal være frivillig for barnehageeieren.

I Reflex har barnehagemyndigheten svart ja på dette spørsmålet.

Vi ba om en redegjørelse av hvordan barnehagemyndigheten bruker veiledning og tilsyn som et virkemiddel for å påse regelverksetterlevelse. I den innsendte dokumentasjonen kommer det frem at barnehagemyndigheten har hatt møter med styrerne i de private og kommunale barnehagene ca. en gang i måneden i årene 2018 og 2019.

Barnehagemyndigheten skriver at de første møtene i 2018 gikk til å bli kjent med nye styrere og at en del av veiledningen blant annet omhandlet hvordan man skal søke dispensasjon. Det er også på hvert møte informasjon fra administrasjonen hvor det blir informert om nye bestemmelser og høringer fra blant annet Utdanningsdirektoratet. I referatene fra styrerforum kommer det frem at temaene som er tatt opp på møtene blant annet er bestemmelser i barnehageloven knyttet til søknader og søknader om dispensasjon, om opptak i barnehagen og om misligholdt foreldrebetaling.

I tillegg til faste møter skriver barnehagemyndigheten at den har veiledning i konkrete temaer/saker. Det har foregått e-postkorrespondanse eller telefonkontakt mellom

barnehagene og myndigheten hvor temaene blant annet har vært hvordan søke dispensasjon, regelverk og andre myndighetsoppgaver.

Den innhentede dokumentasjonen samsvarer med opplysninger vi fikk på intervjuene. Under intervjuene ble det bekreftet at barnehagemyndigheten veileder om regelverk på stytermøtene, og at barnehagemyndigheten følger opp når styrerne henvender seg dit. Barnehagemyndigheten viste også til at man kan bruke veiledning som virkemiddel, men at det kommer an på alvorlighetsgraden.

I mange tilfeller vil veiledning være tilstrekkelig som virkemiddel for å oppnå regelverketterlevelse, men i noen tilfeller er tilsyn nødvendig. Dette betyr at barnehagemyndigheten må etterstrebe informasjon som tyder på at veiledningen barnehagene har fått, har ført til at de har korrigert eventuelle regelverksbrudd. I noen tilfeller tilsier også risikoen for regelverksbrudd at tilsyn er et nødvendig tiltak, istedenfor å utføre veiledning først.

Vi har gjennom dokumentasjonen sett at barnehagemyndigheten gjennomfører veiledning om regelverket der det viser seg å være behov for det. Vi har gjennom intervjuene fått bekreftet at barnehagemyndigheten veileder styrere når de tar kontakt og etter behov.

Vi har ikke mottatt dokumentasjon som belyser om barnehagemyndigheten i etterkant har vurdert om veiledningen har ført til regelverketterlevelse. Når barnehagemyndigheten ikke vurderer dette i tilstrekkelig grad, medfører dette at den ikke nødvendigvis identifiserer behovet for veiledning eller tilsyn. Den informasjonen vi har fått, tilsier at det ikke har vært et stort behov for veiledning de siste årene fordi det blant annet ikke har kommet noen bekymringsmeldinger. Informasjonen vi har fått viser også at barnehagemyndigheten bruker veiledning forebyggende ved for eksempel å gå igjennom lovbestemmelsen til søknader om dispensasjon og opptak.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten bruker veiledning som virkemiddel for å påse regelverksetterlevelse etter barnehageloven hos barnehageeier.

2.2.2 Er barnehagemyndighetens veiledning basert på oppdatert og gjeldende forståelse av barnehageloven?

Barnehagemyndigheten må anvende loven og forskriftene i tråd med gjeldende rett når den gir informasjon til barnehageeierne om eierpliktene i barnehageloven, jf. barnehageloven § 8 første ledd. Barnehagemyndigheten må vite hvilke rettslige krav regelverket stiller til barnehageeieren. Det rettslige kravet følger ikke alltid direkte av lovteksten. Barnehagemyndigheten må bruke gyldige rettskilder og legge til grunn gjeldende fortolkning fra nasjonale myndigheter for å klargjøre hva regelverket faktisk krever av barnehageeieren.

I Reflex svarer barnehagemyndigheten ja på dette spørsmålet. De skriver at barnehagemyndigheten jevnlig deltar på møter hos nasjonale myndigheter samt at rollen som barnehagemyndighet tar etterutdanning i barnehagejuss via Fylkesmannen i

Oslo og Viken. I tillegg har barnehagemyndigheten 10 studiepoeng i utdannings juss ved Høgskolen i innlandet.

Som nevnt i punkt 2.2.1 har barnehagemyndigheten månedlige møter med styrere i de private og kommunale barnehagene. Ut ifra referatene fra styrerforumet har barnehagemyndigheten veiledet styrerne om lovbestemmelser knyttet til søknader og søknader om dispensasjon, om opptak i barnehagen og om misligholdt foreldrebetaling.

I møtereferatet fra 22.01.08 har barnehagemyndigheten veiledet styrerne med at barn som er født i september, oktober og november har krav på plass i løpet av utgangen av den måneden de fyller 1 år, jf. barnehageloven § 12 a. I Utdanningsdirektoratets tolkingsuttalelse 13.04.2015 knyttet til barnehageloven § 7 om barnehageeierens ansvar, står det at kommunen ikke kan pålegge en barnehageeier andre prioriteringer i opptakskriteriene enn det som følger av barnehageloven § 13. På bakgrunn av dette spurte vi barnehagemyndigheten om den kunne si noe mer om den veiledningen som var gitt på styrerforum. Det fremkom på intervju at de private barnehagene tar inn barn i henhold til opptakskriteriene i sine vedtekter, og at kommunen ivaretar retten til plass i henhold til barnehageloven § 12 a.

Vi har ingen annen informasjon som tilsier at barnehagemyndighetens veiledning ikke er basert på oppdatert og gjeldende lovforståelse. Barnehagemyndigheten har synliggjort at de holder seg oppdatert på lovverket gjennom at de jevnlig deltar på møter hos nasjonale myndigheter, samt at den som ivaretar rollen som barnehagemyndighet tar etterutdanning i barnehagejuss via Fylkesmannen i Oslo og Viken.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndighetens veiledning er basert på oppdatert og gjeldende forståelse av barnehageloven.

2.3 Tilsyn

Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

2.3.1 Bruker barnehagemyndigheten tilsyn som virkemiddel der dette er nødvendig for å påse regelverksetterlevelse etter barnehageloven hos barnehageeier?

Barnehagemyndigheten kan kun føre tilsyn med forhold som er regulert i barnehageloven. Tilsyn innebærer å undersøke praksis og pålegge endring av praksis som ikke er i samsvar med eierpliktene i regelverket. I motsetning til veiledning kan barnehagemyndigheten gjennomføre tilsyn mot barnehageeierens vilje. Vurderingen av om det er nødvendig med tilsyn, skal baseres på barnehagemyndighetens risikovurdering.

I RefLex svarer barnehagemyndigheten ja på dette spørsmålet. De skriver at barnehagemyndigheten vil bruke tilsyn som virkemiddel der de mener det er nødvendig for å påse regelverksetterlevelse. Videre skriver barnehagemyndigheten at risikovurderingene danner grunnlag for dette.

Barnehagemyndigheten har utarbeidet en redegjørelse om hvordan den bruker veiledning og tilsyn som virkemiddel for å påse regelverketterlevelse. Her vises det til årshjulet som er utarbeidet i forhold til tilsyn, jf. punkt 2.2.1. Som nevnt i punkt 2.3.1 har barnehagemyndigheten gjennomført tre tilsyn med barnehagene i 2018.

I intervjuene fremkom det at hvis det er noe i barnehagemyndighetens kartlegging som innebærer at det er mangler, må den åpne tilsyn. Videre fremkom det at hvis det kommer inn meldinger om bekymringer eller mangler, må barnehagemyndigheten også åpne tilsyn. Barnehagemyndigheten sier at dersom en barnehage har alvorlige regelverksbrudd, ville den gått inn med en gang. Barnehagemyndigheten viste til at den kan bruke veiledning som virkemiddel, men at det kommer an på alvorlighetsgraden.

I sin redegjørelse til oss skriver barnehagemyndigheten at den har god kommunikasjon med barnehagene som resulterer i raske endringer, og som igjen reduserer hendelsesbasert tilsyn.

På bakgrunn av det som fremkom på intervjuene, og den innsendte dokumentasjonen, er det vår oppfatning at barnehagemyndigheten mener at tilsyn er et sterkt virkemiddel, og at de oppnår mye gjennom å bruke veiledning.

I sin vurdering av om barnehagemyndigheten skal bruke veiledning eller tilsyn som virkemiddel, må den først vurdere hvilke bestemmelser i barnehageloven risikoen for brudd er knyttet til. Deretter må barnehagemyndigheten gjøre en vurdering av om risikoen for brudd vil reduseres med veiledning, eller om et tilsyn vil være nødvendig for å påse regelverketterlevelse.

Vi har ikke mottatt noen dokumentasjon som synliggjør hvilke vurderinger som er i gjort i forkant av at tilsyn om bemanning ble åpnet. Det har heller ikke vært noen bekymringsmeldinger i kommunen som kan belyse vurderinger barnehagemyndigheten gjør i slike situasjoner. Vi mener derfor at det er vanskelig å vurdere om barnehagemyndigheten gjør de nødvendige vurderingene som skal til for å avgjøre om tilsyn er nødvendig for å påse regelverksetterlevelse. Likevel viser tilsynsrapportene at barnehagemyndigheten brukte tilsyn for å påse regelverketterlevelse av barnehageloven §§ 17, 17 a og 18. På bakgrunn av dette mener vi at det ikke er avdekket noe som tilsier at barnehagemyndigheten ikke bruker tilsyn som virkemiddel for å påse regelveretterlevelse.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten bruker tilsyn som virkemiddel der dette er nødvendig for å påse barnehageeiers regelverksetterlevelse etter barnehageloven.

2.3.2 Er barnehagemyndighetens tilsyn basert på oppdatert og gjeldende forståelse av barnehageloven?

For å gjennomføre tilsyn, må barnehagemyndigheten vite hvilke rettslige krav regelverket stiller til barnehageier. Det rettslige kravet følger ikke alltid direkte av lovteksten. Barnehagemyndigheten må

bruke gyldige rettskilder og legge til grunn gjeldende fortolkning fra nasjonale myndigheter for å klargjøre hva regelverket faktisk krever av barnehageeieren.

Barnehagemyndigheten svarer i RefLex at tilsyn vil bli basert på oppdatert og gjeldende forståelse av barnehageloven.

Det ble gjennomført skriftlig tilsyn i alle tre barnehagene i 2018. Tema var bemanning. I tilsynsrapportene har barnehagemyndigheten vurdert barnehageeiers etterlevelse av de rettslige kravene som følger av barnehageloven §§ 17, 17 a og 18 gjennom innhentet dokumentasjon fra barnehagene. De tilsendte tilsynsrapportene viser at barnehagemyndigheten har konkludert med at Hoppensprett og Læringsverkstedet barnehager ikke oppfyller kravene til ny bemanningsnorm jf. barnehageloven § 18. Det står videre i rapportene at siden barnehageeier kan benytte perioden frem til 1. august 2019 til å innfri kravet, så er kravet til grunnbemanning likevel innfridd.

Tilsyn med barnehageloven § 18 innebærer at barnehagemyndigheten må vurdere om barnehagen har en tilstrekkelig bemanning til at barnehagen kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Det betyr at barnehagemyndigheten må gjøre en konkret vurdering av hva som er tilstrekkelig bemanning ut ifra barnegruppens størrelse og barnas behov. Den må gjøre en vurdering av om barnehagens samlede kompetanse er tilfredsstillende til å oppfylle kravene i barnehageloven som omhandler §§ 1, 1 a, 2 og 3, samt kravene i rammeplanen.

I den foreløpige rapporten var det vår oppfatning at tilsynsrapportene ikke inneholdt en vurdering av de ovennevnte kravene. Det fremgikk ikke av tilsynsrapportene hvordan barnehagemyndigheten hadde vurdert at det var tilstrekkelig bemanning ut ifra barnegruppens størrelse og barnas behov i Hoppensprett og Læringsverkstedet barnehager, jf. barnehageloven § 18 femte ledd. Det var vår oppfatning at barnehagemyndigheten kun hadde vurdert minimumskravet til bemanning.

Hurdal kommune skriver i sin tilbakemelding på den foreløpige tilsynsrapporten at det er foretatt en vurdering på bakgrunn av et egenmeldingskjema som barnehagene sendte barnehagemyndigheten i forkant av tilsynet. Egenmeldingskjemaet for de to ovennevnte barnehagene ble sendt sammen med kommunen sin tilbakemelding.

De egenmeldingskjemaene vi har mottatt viser at barnehageeier må beskrive barnehagens praksis knyttet til kravene om forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse, forsvarlig pedagogisk bemanning og at bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet, jf. barnehageloven §§ 17, 17 a og 18 med tilhørende forskrift. Barnehagemyndigheten har stilt konkrete spørsmål og bedt barnehagen beskrive hvordan bemanningen ivaretar lovens krav til barnehagens innhold, jf. barnehageloven § 2 med tilhørende forskrift. Det er for eksempel stilt spørsmål om det er tilstrekkelig personale til å kunne fremme:

- et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- livsmestring og helse i barnehagehverdagen

I samme skjema må også barnehageeier beskrive hvordan personalet legger til rette for barns medvirkning og om bemanningen er tilstrekkelig til å legge til rette for samarbeid med barnas foresatte, jf. barnehageloven §§ 3 og 4.

Det er vår oppfatning at det er sannsynliggjort at barnehagemyndigheten legger til grunn en riktig forståelse av barnehageloven § 18, og således har basert ovennevnte tilsyn på oppdatert og gjeldende forståelse av regelverket.

Det er Fylkesmannens vurdering at tilsyn er basert på oppdatert og gjeldende forståelse av barnehageloven.

2.3.3 Innhenter barnehagemyndigheten informasjon i tilsyn som gjør at den kan ta stilling til om barnehageeier oppfyller barnehageloven?

Barnehagemyndigheten må ha nok og egnet informasjon om barnehagens praksis til å kunne vurdere og konkludere på om barnehageeier oppfyller eierpliktene i barnehageloven med forskrifter. Det følger av forvaltningsloven § 17 at barnehagemyndigheten må opplyse saken så godt som mulig før den fatter vedtak. Aktuelle informasjonskilder for barnehagemyndigheten kan være intervju, befaring og dokumenter innhentet fra barnehageeieren.

Barnehagemyndigheten skriver i RefLex at de innhenter nødvendig informasjon og at det varierer ut ifra hvilke tilsyn som gjennomføres.

Som nevnt ovenfor ble det åpnet tilsyn med tema bemanning i alle barnehagene i 2018. For å kunne ta stilling til om barnehagen oppfyller de aktuelle lovkravene, må barnehagemyndigheten ha nok informasjon i saken. I dette tilsynet har barnehagemyndigheten innhentet informasjon om samlet bemanning i barnehagene.

Barnehageloven stiller krav om at barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk bemanning, jf. § 1 i forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager. I tillegg stilles det krav om at bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet, jf. barnehageloven § 18.

Tilsyn med denne bestemmelsen tilsier at barnehagemyndigheten må innhente informasjon som gjør at den kan ta stilling til hva som skal til for å drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

For å vurdere hva som er tilstrekkelig og forsvarlig bemanning, må barnehagemyndigheten innhente informasjon om blant annet barnas alder og oppholdstid, barnegruppens størrelse og om bemanningens samlede kompetanse.

I den foreløpige rapporten var det vår oppfatning at den informasjonen barnehagemyndigheten hadde innhentet ikke var tilstrekkelig for å belyse saken godt nok. Vi mente således at barnehagemyndigheten ikke kunne vurdere og konkludere på om barnehageeier oppfylte eierpliktene i barnehageloven og forskrifter.

Hurdal kommune skriver i sin tilbakemelding på den foreløpige tilsynsrapporten at barnehagemyndigheten har innhentet nok opplysninger om barnas alder og oppholdstid, barnegruppenes størrelse og bemanningens samlede kompetanse. I tillegg til fagsystemet IST (som bl.a. sier noe om antall barn i barnehagene) viser barnehagemyndigheten til egenmeldingskjemaet som vi har omtalt under punkt 2.3.2. Barnehagemyndigheten skriver i sin tilbakemelding til oss at den ser at dette ikke har kommet klart frem i tilsynsrapportene som vi mottok, men at informasjonen var innhentet og vurdert før tilsynsrapporten var skrevet. Det vises også til at barnehagemyndigheten har oversikt over dispensasjonssøknader som er innvilget.

Tilsynsrapportene som vi har mottatt er datert februar 2019. Egenmeldingskjemaene som vi har mottatt sammen med kommunens tilbakemelding på den foreløpige rapporten er datert oktober 2018. Skjemaene er signert av barnehagens styrer. Vi har mottatt egenmeldingskjema for alle de tre barnehagene som det er ført tilsyn med i 2019.

På bakgrunn av ny dokumentasjon og opplysninger som gis på egenmeldingskjemaet, jf. punkt 2.3.2, er det vår oppfatning at det er sannsynliggjort at barnehagemyndigheten innhenter tilstrekkelig informasjon i tilsyn for å kunne vurdere og konkludere på om barnehageeier oppfyller eierpliktene i barnehageloven og forskrifter.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten innhenter informasjon i tilsyn som gjør at den kan ta stilling til om barnehageeier oppfyller barnehageloven.

2.3.4 Vurderer og konkluderer barnehagemyndigheten på om barnehageeier oppfyller lovkravene i barnehageloven?

For å påse regelverksetterlevelse må barnehagemyndigheten vurdere og konkludere på om praksis er i tråd med regelverket eller ikke innenfor temaene i tilsynet. For å kunne konkludere må barnehagemyndigheten vurdere barnehagens praksis opp mot de aktuelle kravene i loven.

I RefLex skriver barnehagemyndigheten at den vurderer og konkluderer på om barnehageeier oppfyller lovkravene og at den vurderer barnehagens praksis opp mot kravene.

I tilsynsrapportene er kommunens vurderinger og konklusjoner slått sammen under ett punkt. Som nevnt i punktene 2.3.2 og 2.3.3 krever et tilsyn med bemanning, at barnehagemyndigheten gjør en konkret vurdering av hva som er tilstrekkelig og forsvarlig bemanning ut ifra blant annet barnegruppens størrelse og barnas behov.

I tilsynsrapporten for Hoppensprett står det følgende under kommunens vurdering:

Ifølge ny bemanningsnorm er ikke kravet oppfylt, men siden barnehageeier kan benytte perioden frem til 1. august 2019 med å oppfylle kravet til grunnbemanning så er kravet innfridd.

Hoppensprett barnehage oppfyller kravet til grunnbemanning i henhold til barnehageloven § 18.

På intervju ba vi barnehagemyndigheten utdype hvordan dette var vurdert, og hvordan det er fulgt opp i etterkant av tilsynet. Det ble opplyst om at barnehagemyndigheten har sjekket at kravet til grunnbemanning var oppfylt per 01.08.2019.

Barnehagemyndigheten må vurdere kravene som inngår i tilsynet opp mot informasjonen de får. Barnehagemyndigheten må være tydelig på hvilke vurderinger de har gjort og deretter konkludere på om de enkelte kravene er oppfylt eller ikke. Det er slik sett viktig at barnehagemyndigheten gjør en konkret vurdering slik at barnehagene forstår hvilke forhold de eventuelt må rette opp i.

På den ene siden fremgår det av det som er kalt «hovedkonklusjon» i tilsynsrapporten at kravet i bestemmelsene §§ 17, 17 a og 18 er oppfylt. På den andre siden fremgår det av det som i tilsynsrapporten heter «Hurdal kommunes vurderinger og konklusjoner» at «i følge ny bemanningsnorm er ikke kravet oppfylt». Det er vår oppfatning at ulike konklusjoner som det her er vist til, er upresist og at det kan være vanskelig for mottaker å forstå om bestemmelsene er oppfylt eller ikke.

Vi ser de samme formuleringene som nevnt ovenfor i tilsynsrapporten for Læringsverkstedet Hurdal barnehage. I den foreløpige rapporten var det vår oppfatning at slik rapportene fremstår vil det være regelverksbrudd i begge de private barnehagene fra 1. august 2019 dersom grunnbemanningen ikke økes. Tilsynet er imidlertid gjennomført i august 2018 og må følgelig legge bestemmelsen slik den da var, til grunn for sine vurderinger og konklusjoner.

Videre var det vår oppfatning at når barnehagemyndigheten heller ikke har foretatt en konkret vurdering av om barnehagene har tilstrekkelig grunnbemanning og forsvarlig pedagogisk bemanning, jf. vår vurdering under kontrollspørsmålene 2.3.2 og 2.3.3, tilsier dette at barnehagemyndigheten ikke har vurdert flere av kravene som inngår i tilsynstemaet.

Hurdal kommune skriver i sin tilbakemelding på den foreløpige tilsynsrapporten at barnehagemyndighetene har vurdert men dette har ikke kommet frem i tilsynsrapporten. Videre skriver kommunen at formuleringen har vært uheldig og kan misforstås. Det står at den må skille på vurderinger og konklusjon i to forskjellige punkter, og at den vil forholde seg etter gjeldende regelverk og ikke fremtidige. Barnehagemyndigheten vil forbedre dette ved «å ta inn et ekstra punkt hvor den vurderer barnehagens samlede kompetanse og beskriver hvordan informasjon den har innhentet».

Som nevnt under punkt 2.3.3 har vi mottatt ny dokumentasjon som tilsier at barnehagemyndigheten innhenter tilstrekkelig informasjon i tilsyn for å kunne vurdere og konkludere på om barnehageeier oppfyller eierpliktene i barnehageloven og forskrifter. Det er vår oppfatning at det fremgår av den nye dokumentasjonen hvordan barnehagemyndigheten har benyttet denne informasjonen i sin vurdering av om bemanningen er tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk

virksomhet. Vi har mottatt et excel-ark som er kalt «vurdering tilsyn», som viser hvordan barnehagemyndigheten har vurdert lovkravet opp mot de opplysninger som er innhentet.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten vurderer og konkluderer om barnehageeier oppfyller lovkravene i barnehageloven.

2.3.5 Formidler barnehagemyndigheten sine vurderinger og konklusjoner skriftlig til barnehageeier?

Barnehagemyndigheten må formidle sine vurderinger og konklusjoner fra tilsynet skriftlig til barnehageeieren, uavhengig av om den har avdekket brudd på regelverket i tilsynet eller ikke. Der barnehagemyndigheten har avdekket brudd på regelverket, vil det være vanskelig for barnehageeieren å endre sin praksis uten at den får vurderingene og konklusjonene fra tilsynet skriftlig. Der barnehagemyndigheten ikke har avdekket brudd på regelverket, tilsier likevel de ulovfestede prinsippene om forsvarlig saksbehandling og god forvaltningsskikk at barnehageeier har krav på å få vite hvilke vurderinger som er gjort i tilsynet, og hvilken konklusjon barnehagemyndigheten har falt ned på.

Barnehagemyndigheten har utformet en tilsynsrapport til hver enkelt barnehage datert 18.02.2019.

Det er således av vår vurdering at barnehagemyndigheten oppfyller kravet om å sende sine vurderinger og konklusjoner skriftlig til barnehageeier.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten formidler sine vurderinger og konklusjoner skriftlig til barnehageeier.

2.4 Reaksjoner i tilsyn

Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

2.4.1 Sender barnehagemyndigheten forhåndsvarsel til barnehageeier i tilfeller hvor den skal vedta pålegg om retting eller stenging av barnehagen?

Forhåndsvarsel (varsel før enkeltvedtak) skal som hovedregel være skriftlig. Er det særlig byrdefullt å gi skriftlig underretning, kan det gis muntlig.

I sin egen vurdering viser barnehagemyndigheten til at de vil forhåndsvarsle barnehageeier hvis det er tilfeller hvor det skal gis pålegg om retting eller stenging av barnehage. Nåværende barnehagemyndighet redegjør for at de ikke har hatt tilsyn hvor det har vært aktuelt med retting eller stenging av barnehage. Fylkesmannen har derfor ikke grunnlag for å ta stilling til dette spørsmålet, da barnehagemyndigheten så langt ikke har fattet vedtak om verken retting eller stenging.

2.4.2 Inneholder forhåndsvarselet opplysninger om det rettslige og faktiske grunnlaget for det varslede vedtaket, en beskrivelse av hva vedtaket innebærer for barnehageeier, og en frist for uttalelse?

I forhåndsvarselet må barnehagemyndigheten vise til aktuelle bestemmelser i barnehageloven med forskrifter. Videre må forhåndsvarselet inneholde opplysninger om hvilke forhold som er lagt til grunn. Her må barnehagemyndigheten beskrive hva dere har sett på i tilsynet. Dette omfatter både de faktiske forholdene og hvilke vurderinger dere har gjort. Forhåndsvarselet må vise hva vedtaket vil innebære for barnehageeier, for eksempel pålegg om å rette ulovlige eller uforsvarlige forhold. Forhåndsvarselet må gi barnehageeieren en frist for å uttale seg. Vanligvis er fristen to uker.

På bakgrunn av at det ikke er sendt ut forhåndsvarsel, kan vi ikke ta stilling til dette kontrollspørsmålet.

2.4.3 Gir barnehagemyndigheten pålegg om retting bare i tilfeller der den har konkludert med at et forhold er ulovlig eller uforsvarlig?

Barnehagemyndigheten kan ikke gi pålegg om retting i andre tilfeller enn der dere har funnet at et forhold er i strid med barnehageloven med forskrifter, eller er uforsvarlig.

På bakgrunn av at det ikke er gitt pålegg om retting, kan vi ikke ta stilling til dette kontrollspørsmålet.

2.4.4 Gir barnehagemyndigheten en frist for retting i sine pålegg om retting til barnehageeier?

Frist for retting betyr at barnehagemyndigheten må gi barnehageeier en frist for å rette opp brudd på regelverket som ble avdekket i tilsynet. Fristen må tilpasses bruddets type og omfang. Fristen skal ikke være lengre enn det som er nødvendig for at barnehageeieren skal kunne rette regelverksbruddet.

Barnehagemyndigheten gav uttrykk for under intervjuet at den var godt kjent med regler og frister i forbindelse med pålegg om retting, men på bakgrunn av at det så langt ikke er gitt pålegg om retting, kan vi ikke ta stilling til dette kontrollspørsmålet.

2.4.5 Følger barnehagemyndigheten opp at bruddene på barnehageloven har blitt rettet?

Følge opp betyr at barnehagemyndigheten må forsikre seg om at barnehageeieren korrigerer ulovlig praksis. Barnehagemyndigheten kan ikke avslutte tilsynet før barnehageeieren har sannsynliggjort at brudd på regelverket er rettet. Barnehageloven legger opp til at barnehagemyndigheten har en valgfrihet knyttet til bruk av pålegg når den har avdekket ulovlige forhold i barnehagen. Barnehagemyndigheten har derimot ikke en valgfrihet knyttet til at barnehageeier faktisk må rette det ulovlige forholdet. For å oppnå dette må barnehagemyndigheten benytte pålegg eller veiledning.

Dette kontrollspørsmålet er heller ikke aktuelt, da det ikke har vært gitt pålegg om retting. Barnehagemyndigheten har imidlertid redegjort for at de har en god dialog med barnehagene i kommunen og opplever at barnehagene alltid retter seg etter veiledningen de gir.

2.4.6 Vedtar barnehagemyndigheten stenging som reaksjon kun der barnehageeier ikke overholder fristen for å etterkomme pålegget, eller der forholdet ikke lar seg rette?

Barnehagemyndigheten kan ikke bruke stenging som reaksjon i andre tilfeller enn der barnehageeieren ikke overholder fristen for å etterkomme pålegget, eller der forholdet ikke lar seg rette.

Vi har ikke mottatt eksempler på dette i forbindelse med dette tilsynet, og kan følgelig ikke ta stilling til dette spørsmålet.

2.4.7 Sender barnehagemyndigheten stengingsvedtak til fylkesmannen til orientering?

Barnehagemyndigheten skal sende kopi av vedtaket til fylkesmannen. Der barnehagemyndigheten har fattet vedtak om stenging, bør det derfor fremkomme i stengingsvedtaket at kopi er sendt til fylkesmannen.

Vi har ikke mottatt eksempler på dette i forbindelse med dette tilsynet, og kan følgelig ikke ta stilling til dette spørsmålet.

2.4.8 Er pålegg om retting eller vedtak om stenging skriftlig?

Pålegg om retting og vedtak om stenging skal være skriftlig.

Når kommunen ikke har fattet vedtak med pålegg om retting eller stenging, kan vi ikke ta stilling til dette kontrollspørsmålet.

2.4.9 Inneholder pålegg om retting eller vedtak om stenging informasjon om:

- a) De reglene vedtaket bygger på?
- b) De faktiske forholdene vedtaket bygger på?
- c) De hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn?
- d) Klageadgang?
- e) Klagefrist?
- f) Klageinstans?
- g) Fremgangsmåten ved klage?
- h) Informasjon om retten til å se sakens dokumenter?
- i) Informasjon om retten til å be om utsatt iverksettelse?

Vi kan heller ikke ta stilling til disse kontrollspørsmålene når barnehagemyndigheten ikke har gitt pålegg om retting eller fattet vedtak om stenging.

Hvis det blir aktuelt å gi et slik pålegg eller vedtak om stenging i fremtiden, må barnehagemyndigheten ta utgangspunkt i og se hen til punktene nevnt ovenfor.

3. Barnehagemyndighetens praksis ved godkjenning av ordinære barnehager

Vi har vurdert barnehagemyndighetens godkjenning av barnehager, jf. vedlagte rettslige krav. Dersom vi konkluderer med at kommunen ikke oppfyller kravene som ligger i det enkelte spørsmål, er konklusjonen at barnehagemyndigheten ikke behandler alle søknader om godkjenning i samsvar med gjeldende regelverk, jf. barnehageloven §§ 8 og 10 og forvaltningsloven.

3.1 Før søknad

Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

3.1.1 Gir barnehagemyndigheten nødvendig veiledning om regler for godkjenning av barnehager til den som ønsker å søke om godkjenning?

Nødvendig veiledning om regler for godkjenning av barnehager betyr at barnehagemyndigheten skal oppfylle retten til veiledning for den som ønsker å søke om godkjenning, slik at vedkommende både blir satt i stand til å oppfylle nødvendige krav til søknaden og hevde sine rettigheter i søknadsprosessen. Barnehagemyndigheten har et aktivt veiledningsansvar overfor den som ønsker å søke om godkjenning. Veiledningsansvaret gjelder likt, uavhengig av om det er kommunal barnehageeier eller en privat aktør, som ønsker å søke om godkjenning. Veiledningen skal også ivareta prinsippet om forbud mot usaklig forskjellsbehandling.

I kommunens «redegjørelse av praksis i forbindelse med godkjenning av ordinære barnehager etter barnehageloven § 10» fremgår det at det skal foretas et veiledningsmøte/informasjonsmøte med den søkeren som viser interesse for å etablere barnehage. Et slikt møte skal finne sted før det fremmes en søknad om godkjenning.

Barnehagemyndigheten i Hurdal kommune har svart ja på dette kontrollspørsmålet i RefLex, og viser til en mal for det som skal referatføres fra ovennevnte møte. Vi har også mottatt et referat datert 21.03.2018 der denne malen er benyttet. I dette referatet fremkommer det at det har vært avholdt et informasjonsmøte mellom barnehagemyndigheten i Hurdal kommune og en interessent som fremmet ønske om å starte en barnehage. I referatet står det at barnehagemyndigheten har gitt veiledning og informasjon om følgende områder i dette møtet:

- Lovverk og retningslinjer
- Barnehagedekning og kommunens behov for nyetablering av barnehageplasser
- Kommunalt tilskudd og søknad om garanti for kommunalt driftstilskudd
- Hvordan fremskaffe nødvendig dokumentasjon som skal følge søknad om godkjenning
- Aktuelle kontaktpersoner i kommunen og andre berørte myndigheter
- Nyttige nettadresser
- Samarbeid mellom Hurdal kommune og private barnehager

På våre intervjuer med barnehageeiere i Hurdal ble det bekreftet at barnehagemyndigheten har gitt nødvendig veiledning om regler for godkjenning både før og under søknadsprosessen. Ved etablering av de to private barnehagene har det vært virksomhetsoverdragelse av eksisterende kommunale barnehager, og de nåværende eierne bemerker at kommunen var aktive pådrivere for å oppfylle nødvendige krav til søknaden. Under intervjuene bemerkes det at veiledningsansvaret ble godt ivaretatt.

I tillegg til ovennevnte eksempler, er det vår oppfatning at ovennevnte referat fra et informasjonsmøte med en aktuell søker tilsier at barnehagemyndigheten har oversikt over regler for godkjenning og om hva en eventuell søker kan trenge veiledning om, noe som er en forutsetning for å kunne gi nødvendig veiledning.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten gir nødvendig veiledning om regler for godkjenning av barnehager til den som ønsker å søke om godkjenning.

3.2 Behandling av søknad

Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

3.2.1 Behandler barnehagemyndigheten alle søknader om godkjenning?

Barnehagemyndigheten har en plikt til å behandle og avgjøre alle søknader om godkjenning som den mottar. Barnehagemyndigheten skal begynne å behandle saken så snart den har mulighet. Alle søknader om godkjenning betyr at barnehagemyndigheten må behandle alle søknader i tråd med forvaltningsloven, så lenge barnehagemyndigheten må forstå at henvendelsen er å anse som en søknad om godkjenning.

Barnehagemyndigheten oppgir i RefLex at den behandler alle søknader om godkjenning. Det fremgår av kommunens redegjørelse av praksis at barnehagemyndigheten fatter vedtak om godkjenning på bakgrunn av søknad fra eier, og uttalelser og vedtak fra andre berørte myndigheter. Videre er det vist til og redegjort for forvaltningslovens regler om foreløpig svar, klagerett og klageinstans.

Barnehagemyndigheten skal behandle en søknad om godkjenning så snart den har mulighet, jf. forvaltningsloven § 11 a. På bakgrunn av datoene som fremgår på sakspapirene knyttet til godkjenning av de tre barnehagene i Hurdal, er det vår oppfatning at barnehagemyndigheten ivaretar dette. Et eksempel er godkjenning av Læringsverkstedet Hurdal barnehage i 2013. Barnehagemyndigheten foretok en befaring av barnehagen sammen med eier 04.09.2013. Samme dag ble det sendt et forhåndsvarsel om vedtak om godkjenning, og endelig vedtak ble fattet 09.10.2013.

På intervju ble det redegjort for hvorfor det ikke ble fremmet en søknad om godkjenning av barnehage etter veiledningsmøtet med en interessent i mars 2018, jf. referat nevnt i punkt 3.1.1.

Utover de ovennevnte eksempler har vi ingen annen informasjon om andre som har vist interesse for eller sendt søknad om godkjenning til Hurdal kommune.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten behandler alle søknader om godkjenning.

3.2.2 Gir barnehagemyndigheten nødvendig veiledning til søkeren i godkjenningsprosessen?

Barnehagemyndigheten må gjøre søkeren i stand til å oppfylle nødvendige krav til søknaden, og til å hevde sine rettigheter i søknadsprosessen. Barnehagemyndigheten må veilede søkeren slik at søkeren blir i stand til å gjøre søknaden sin komplett. At søknaden er komplett, betyr at barnehagemyndigheten har all informasjon den trenger for å ta stilling til søknaden. Veiledningsansvaret gjelder likt uavhengig av om det er kommunal barnehageeier eller en privat søker. Veiledningen skal også ivareta prinsippet om forbud mot usaklig forskjellsbehandling. For å oppfylle plikten til å gi nødvendig veiledning, må barnehagemyndigheten ha oversikt over hvilken informasjon den trenger for å kunne ta stilling til søknaden og avklare hva slags veiledning søkeren har behov for.

I RefLex viser barnehagemyndigheten til tjenestebeskrivelse for godkjenning av barnehager. Videre står det at barnehagemyndigheten tilbyr veiledning ved behov.

I tjenestebeskrivelsen for godkjenning av ordinære barnehager er det blant annet en oversikt over aktuelle brosjyrer, dokumenter, nettsider og kriterier for å motta kommunalt driftstilskudd etter barnehageloven. Det er spesifisert hvem som har myndighet til å foreta godkjenning innenfor lov om barnehager med forskrifter, lov om folkehelsearbeid med tilhørende forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv., og lov om planlegging og byggesaksbehandling. Tjenestebeskrivelsen inneholder også detaljert informasjon om hvordan veiledning skal gis til søkeren både før søknad om godkjenning fremmes, og under selve godkjenningsprosessen.

Som nevnt under punkt 3.1.1 bekreftet de barnehageeierne vi har intervjuet, at barnehagemyndigheten ga nødvendig veiledning om regler for godkjenning både før og under søknadsprosessen.

Etter vår vurdering er den veiledningen som gis etter kommunens tjenestebeskrivelse, egnet til å gjøre søkeren i stand til å fylle ut sin søknad med all den informasjonen barnehagemyndigheten trenger for å ta stilling til søknaden.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten gir nødvendig veiledning til søkeren i godkjenningsprosessen.

3.2.3 Innhenter barnehagemyndigheten nødvendig informasjon for å vurdere om barnehagen er egnet etter barnehageloven §§ 1, 1a og 2 om barnehagens formål og innhold?

Barnehagemyndigheten må innhente et informasjonsgrunnlag som er tilstrekkelig for å vurdere om barnehagen vil være egnet etter barnehageloven §§ 1, 1 a og 2. Kravet til at barnehagemyndigheten må skaffe seg god nok informasjon, gjelder uavhengig av om det er opprettelse av ny barnehage, endringer i eksisterende barnehage, eller privat eller kommunal barnehage.

Barnehagemyndigheten skriver i RefLex at kommunen har sjekklister for hva som skal innhentes. Sjekklister er en del av kommunens rutine for etablering av nye ikke-kommunale barnehager vedtatt i Hurdal kommunestyre 30.10.2013. I tillegg foretar barnehagemyndigheten en befaring av barnehagen, og viser til egne befarringsrapporter.

Det fremgår av den innsendte dokumentasjonen at barnehagemyndigheten innhenter følgende informasjon for å kunne behandle en søknad om godkjenning:

- Tegninger over lokaler med arealberegning av alle rom, hvor areal som inngår i barnas innendørs leke- og oppholdsareal markeres.
- Kart over barnehagens utearealer, hvor utendørs leke- og oppholdsareal markeres.
- Barnehagens vedtekter
- Beskrivelse av gruppestørrelse og bemanning, inkl. bemanningsplan.
- Politiattest for personer som oppholder seg regelmessig i barnehagen, og eiers rutiner for innhenting av politiattest.
- Beskrivelse av barnehagens pedagogiske innhold.
- Godkjenning fra plan- og bygningsmyndigheten, helsemyndigheten etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv., brannvesenet og arbeidstilsynet.

Det fremgår av godkjenningsvedtakene for Hoppensprett Hurdal barnehage og Læringsverkstedet Hurdal barnehage, henholdsvis datert 25.11.2016 og 09.10.2013, at godkjenning er gitt med bakgrunn i de ovennevnte punktene.

Det er vår vurdering at det informasjonsgrunnlaget barnehagemyndigheten i Hurdal innhenter, samsvarer med de krav som fremgår av barnehageloven § 10.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten innhenter nødvendig informasjon for å vurdere om barnehagen er egnet etter barnehageloven §§ 1, 1 a og 2 om barnehagens formål og innhold.

3.2.4 Har barnehagemyndigheten gjort seg kjent med andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår før den fatter vedtak om godkjenning?

Før barnehagemyndigheten fatter vedtak om godkjenning må den vite om det er gitt uttalelser eller eventuelle vilkår fra andre myndigheter som kan få betydning for godkjenningen.

Som det fremgår av punkt 3.2.3 har barnehagemyndigheten i Hurdal rutiner for å innhente opplysninger fra plan- og bygningsmyndigheten, helsemyndigheten etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv., brannvesenet og arbeidstilsynet før den fatter vedtak om godkjenning. I sjekklister, som er en del av

disse rutinene, er andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår egne punkt som skal fylles ut med dato, signatur og merknad.

Den innsendte dokumentasjonen viser at sjekklisten for Rustad barnehage er datert 30.10.2013, og at dette er samme dato som godkjenningsvedtaket ble fattet. Sjekklisten er signert, og det står at godkjenning fra plan- og bygningsmyndigheten, brannvesenet og arbeidstilsynet er mottatt og godkjent. Når det gjelder helsemyndigheten står det at en foreløpig godkjenning er mottatt. De forhold som gjør at endelig godkjenning etter forskrift om miljørettet helsevern kun er gitt som en foreløpig godkjenning, er nærmere spesifisert under andre deler av sjekklisten, eks. lysforhold og IK-rutine for utearealer.

I veiledningen til dette kontrollspørsmålet i RefLex står det at andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår fremgår av ferdigattest, eventuelt midlertidig brukstillatelse etter plan- og bygningsloven, godkjenning gitt etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv., samtykke fra Arbeidstilsynet, og registrering eller godkjenning fra Mattilsynet av ny næringsmiddelvirksomhet.

Vi kan ikke se at Hurdal kommune har nevnt Mattilsynet i sine rutiner og sjekkliste. Derimot kommer det frem av datoene på den innsendte dokumentasjonen at Mattilsynet har bekreftet at både Rustad, Læringsverkstedet og Hoppensprett barnehager er registrert som nye virksomheter før barnehagemyndighetens godkjenningsvedtak ble fattet.

Hoppensprett Hurdal barnehage har hatt godkjenning i midlertidige lokaler siden 2014.

Den 11.11.2016 søkte eier om godkjenning av ny barnehage i permanente lokaler. Vedlagt søknaden var vedtak fra Arbeidstilsynet datert 18.05.2016, midlertidig brukstillatelse fra Plan- og utviklingsavdelingen i Hurdal kommune datert 10.11.2016 og registrering av ny næringsmiddelvirksomhet fra Mattilsynet datert 11.11.2016. Det fremgår av godkjenningsvedtaket, som ble fattet 25.11.2016, at godkjenning etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv. ble gitt 21.11.2016.

Det er vår oppfatning at de ovennevnte eksempler tilsier at barnehagemyndigheten har gjort seg kjent med andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår før den fatter vedtak om godkjenning.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten har gjort seg kjent med andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår før den fatter vedtak om godkjenning.

3.2.5 Innhenter barnehagemyndigheten politiattest for søkeren, eier av barnehagens lokaler og deres familiemedlemmer, hvis de har mulighet til å være i direkte kontakt med barna i barnehagen?

Kravet om å innhente politiattest gjelder den/de som søker om å få etablere barnehage, eier av barnehagens lokaler og familiemedlemmer av begge, og gjelder ved godkjenning av kommunale og

private barnehager. Barnehagemyndigheten skal kun kreve attest hvis vedkommende har mulighet til å være i direkte kontakt med barna. Attesten skal i så fall foreligge før godkjenning gis.

Som det fremgår av punkt 3.2.3 har barnehagemyndigheten i Hurdal rutiner for å innhente politiattest for personer som oppholder seg regelmessig i barnehagen. Det fremgår av denne dokumentasjonen at barnehagemyndigheten også innhenter barnehageeiers rutiner for innhenting av politiattest.

Vi kan ikke se at kommunen i sine ovennevnte rutiner har dokumentert at barnehagemyndigheten innhenter politiattest for søkeren, eier av barnehagens lokaler og deres familiemedlemmer, hvis den har mulighet til å være i direkte kontakt med barna i barnehagen.

Det er vår oppfatning at kommunens rutiner henviser til barnehageloven § 19 om politiattest uten å supplere med krav til politiattest ved godkjenning av barnehager, jf. § 6 i forskrift om politiattest. På intervju ble det likevel bekreftet, både av barnehagemyndigheten og av barnehageeierne, at barnehagemyndigheten har innhentet politiattest for søkeren, som både i Hoppensprett og Læringsverkstedet også er eier av barnehagens lokaler.

I vedtak om godkjenning av Hoppensprett Hurdal barnehage, datert 04.07.2014, er det opplyst at eier har levert politiattest. I godkjenningsvedtaket er det forutsatt at eiers kone (familiemedlem) og andre ansatte på eiersiden som regelmessig oppholder seg i barnehagen, må levere politiattest senest 27.07.2014. Det vil si senest dagen før godkjenning av barnehagen trer i kraft.

Når det gjelder den kommunale barnehagen, har vi mottatt et notat fra rådmannen til barnehagemyndigheten datert 30.10.2013. Notatet er eiers beskrivelse av gruppestørrelse, bemanning og virksomhet i Rustad barnehage. I notatet fremgår det av en sjekklister at både eier og alle ansatte har levert politiattest.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten innhenter politiattest for søkeren, eier av barnehagens lokaler og deres familiemedlemmer, hvis de har mulighet til å være i direkte kontakt med barna i barnehagen.

3.2.6 Fremgår det av barnehagemyndighetens saksdokumenter at politiattest er levert?

Barnehagemyndigheten må synliggjøre i saksdokumentene at alle som har plikt til å levere politiattest etter forskrift om politiattest § 6, har levert dette. Dokumentet må være datert og signert av hensyn til etterprøvbarhet og kontroll.

I godkjenningsvedtakene er det henvist til barnehageloven § 19 og det står at godkjenning er gitt med bakgrunn i dokumentasjon på innhentet politiattest for personer som oppholder seg regelmessig i barnehagen.

Som nevnt under punkt 3.2.5 er det vår oppfatning at kommunens rutiner henviser til barnehageloven § 19 om politiattest uten å supplere med krav til politiattest ved godkjenning av barnehager, jf. § 6 i forskrift om politiattest.

Det fremgår likevel av barnehagemyndighetens saksdokumenter at barnehageeier har levert tilfredsstillende politiattest, jf. godkjenningsvedtak datert 19.10.2010 for Læringsverkstedet Hurdal barnehage. Det samme fremgår av saksdokumentene knyttet til godkjenning av de to øvrige barnehagene i kommunen, jf. punkt 3.2.5 der dette er omtalt.

Det er Fylkesmannens vurdering at det fremgår av barnehagemyndighetens saksdokumenter at politiattest er levert.

3.3 Avgjørelse av søknad

Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

3.3.1 Vurderer barnehagemyndigheten om barnehagen er egnet etter barnehageloven §§ 1, 1a og 2?

For å vurdere om barnehagen vil oppfylle §§ 1, 1 a og 2 når den kommer i drift, må barnehagemyndigheten bruke informasjonen den har innhentet om hvordan søkeren har tenkt å drive barnehagen. Barnehagemyndigheten må gjøre en konkret og helhetlig vurdering av om barnehagen er egnet til å oppfylle bestemmelsene i barnehageloven §§ 1, 1 a og 2 og forskrift om rammeplan. Dette innebærer blant annet at barnehagemyndigheten må vurdere barnas mulighet for lek, hvile, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter. Videre må barnehagemyndigheten vurdere om barnehagen tar hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn.

For å sikre likebehandling og forsvarlig saksbehandling, må barnehagemyndigheten skrive ned sin vurdering. Dette fremgår av veiledningen til dette kontrollspørsmålet i RefLex. Forvaltningslovens krav til begrunnelse av vedtak gjør det også nødvendig at barnehagemyndigheten beskriver sin egnethetsvurdering i vedtaket.

Når det gjelder å vurdere om barnehagen er egnet etter barnehageloven §§ 1, 1 a og 2 skriver Utdanningsdirektoratet i sin veiledning i RefLex at det i mange tilfeller kan være nødvendig å dra på befaring i barnehagen når den er ferdig innredet og klar til bruk, for å få god nok informasjon.

Barnehagemyndigheten i Hurdal skriver i RefLex at deres skriftlige vurdering av om barnehagen er egnet etter barnehageloven §§ 1, 1a og 2, fremgår av befaringsrapportene.

Barnehagemyndigheten skal blant annet vurdere barnas mulighet for lek, hvile, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter. I befaringsrapporten datert 04.09.2013 for godkjenning av Rustad barnehage er det gitt en vurdering av leke- og oppholdsarealenes mulighet for lek, livsutfoldelse og aktiviteter i små og store grupper. Her står det at barnehagen har fleksible løsninger for omflytting av møbler og

gjenstander. Videre står det at dette er en liten barnehage med gode muligheter for å dele barna inn i grupper, garderober, toalett og stellerom er tilpasset alle aldersgrupper, og at barna kan hvile på hvilerom og sove ute i vogner.

Tilsvarende vurderinger er etter vår oppfatning også gjort i befaringsrapporten før godkjenning av Læringsverkstedet Hurdal barnehage datert 04.09.2013. Det står blant annet at barnehagen i tillegg til fleksible muligheter for å flytte gjenstander og møbler rundt, har flere spesialrom. Videre står det at barnehagen har tilstrekkelig arealer til at barn kan få plass til å hvile, både på hjerterom, sofa i baserom og ute i overbygget vognskjul. Når det gjelder utearealene har barnehagemyndigheten vurdert at barnehagen bør ha en større sandkasse for de små barna.

I vedtak om godkjenning av Hoppensprett Hurdal barnehage i nye lokaler, datert 25.11.2016, står det i saksopplysningene at godkjenning er gitt med bakgrunn i befarings gjennomført 24.11.2016. I denne befaringsrapporten står det at kommunen skal foreta en konkret vurdering av om barnehagen er egnet til å oppfylle kravene i barnehageloven §§ 1, 1a og 2. Vi kan ikke se at denne rapporten inneholder en slik egnethetsvurdering. Det eneste som gjengis fra befaringsrapporten er at «tegninger ble gjennomgått og det var enighet om å trekke ut areal til faste installasjoner».

Selv om barnehagemyndigheten har foretatt en egnethetsvurdering av barnas mulighet for lek, hvile, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i to av de tre ovennevnte barnehagene, har vi vektlagt at dette ikke er gjort for den barnehagen som senest ble godkjent, det vil si godkjenning av Hoppensprett barnehage i nye lokaler 25.11.2016.

I den foreløpige rapporten var det vår oppfatning at ovennevnte tilsier at barnehagemyndigheten ikke alltid bruker informasjonen den har innhentet om hvordan søkeren har tenkt å drive barnehagen. Barnehagemyndigheten innhenter bemanningsplaner og eiers beskrivelse av gruppestørrelse og bemanning. Dette fremgår av saksopplysningene i de seneste godkjenningsvedtakene for de tre barnehagene i kommunen. Vi kunne ikke se at barnehagemyndigheten hadde brukt denne informasjonen til å gjøre en konkret og helhetlig vurdering av om barnehagen er egnet til å oppfylle bestemmelsene i barnehageloven §§ 1, 1 a og 2 og forskrift om rammeplan.

Hurdal kommune skriver i sin tilbakemelding på den foreløpige rapporten at den vil revidere sine maler og rutiner ved å legge til et punkt om helhetlig vurdering av at barnehagen er egnet til å oppfylle bestemmelsene i barnehageloven § 1, 1a og 2.

Vi har mottatt ny mal for befaringsrapport datert 01.10.2019. Det nye punktet som er lagt til lyder:

I merknader til Lov om barnehager, kap. 4, § 10, heter det at en i vurderingen skal ta utgangspunkt i de rommene som faktisk står til disposisjon for barnas aktiviteter. Alle barn skal gis plass til lek og utfoldelse, og plass til rolige aktiviteter. Små barn trenger i tillegg gode stellemuligheter og avskjermet soveplass. Barnehagelovens §§ 1 og 2, med merknader, danner grunnlag for nedenstående vurderinger.

Det er vår oppfatning at de punktene som ifølge den nye malen skal vurderes, er i henhold til merknadene til barnehageloven § 10 som er sitert ovenfor. Vi kan likevel ikke se at det fremgår av den oppdaterte malen for befæringsrapport hvordan dette skal gjøres.

Kommunen skriver i sin tilbakemelding på den foreløpige rapporten at det er gjort vurderinger på befaringen men at det ikke er konkretisert i selve befæringsrapporten. Vi kan ikke se at vi har mottatt den egnethetsvurderingen som kommunen her viser til, og derav kan vi ikke se at det er sannsynliggjort at det er foretatt en slik vurdering.

Vi opprettholder derfor vår vurdering gjort i den foreløpige rapporten.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten ikke vurderer om barnehagen er egnet etter barnehageloven §§ 1, 1 a og 2.

3.3.2 Tar barnehagemyndigheten hensyn til uttalelser og eventuelle vilkår fra andre myndigheter i sin vurdering av om den skal godkjenne barnehagen?

Når barnehagemyndigheten vurderer om den skal godkjenne en ny barnehage eller endringer i en barnehage, må den vurdere om uttalelser fra andre myndigheter får betydning for vurderingen av om barnehagemyndigheten skal godkjenne barnehagen etter barnehageloven. I noen tilfeller kan andre myndigheter gi de nødvendige godkjenninger med forbehold om at barnehagen retter opp i noe. Barnehagemyndigheten må i slike tilfeller vurdere om barnehagen oppfyller kravene til godkjenning etter barnehageloven slik barnehagen er innrettet første åpningsdag.

I kontrollspørsmål 3.2.4 har vi vurdert at barnehagemyndigheten har gjort seg kjent med andre myndigheters uttalelser og eventuelle vilkår før den fatter vedtak om godkjenning. I dette punktet skal vi vurdere om barnehagemyndigheten tar hensyn til disse uttalelsene og eventuelle vilkår i sin vurdering av om den skal godkjenne barnehagen.

I vedtak om godkjenning av Rustad barnehage, datert 30.10.2013, fremgår det av saksopplysningene hvilke uttalelser og vilkår andre myndigheter har satt. Det står at godkjenning etter forskrift om miljørettet helsevern er gitt som foreløpig godkjenning og at endelig godkjenning må være levert senest innen 01.05.2014. Videre står det at det ikke er innlevert internkontrollrutine for regelmessig befaring av uteområder, og at tilfredsstillende internkontrollrutine må framlegges i løpet av 14 dager. Barnehagemyndigheten skriver i sin vurdering, at uteområdenes beliggenhet og beskrivelsen av hvordan personalet jevnlig går over utearealene, tilsier at det er liten fare for svikt her på kort sikt.

I vedtak om godkjenning av Hoppensprett Hurdal, datert 25.11.2016, har plan- og bygningsmyndigheten gitt midlertidig brukstillatelse 10.11.2016. Det fremgår av saksopplysningene i godkjenningsvedtaket at Øvre Romerike Brann er orientert om

dette, og at de har bekreftet at bygget/barnehagen er registrert som et særskilt tilsynsobjekt og vil gjennomføre regelmessige tilsyn i samsvar med dette.

Etter vår vurdering tilsier dette at barnehagemyndigheten tar hensyn til uttalelser fra andre myndigheter i sin vurdering av om den skal godkjenne barnehagen.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten tar hensyn til uttalelser og eventuelle vilkår fra andre myndigheter i sin vurdering av om den skal godkjenne barnehagen.

3.3.3 Setter barnehagemyndigheten vilkår kun om antall barn, barnas alder og oppholdstid?

Når barnehagemyndigheten godkjenner en ny barnehage eller endringer i en barnehage, kan den ikke sette andre vilkår enn vilkår om antall barn, barnas alder og oppholdstid.

Barnehagemyndigheten i Hurdal kommune har svart nei på dette kontrollspørsmålet i RefLex, og viser til at det er satt flere vilkår i forbindelse med godkjenning av Rustad barnehage. Vi har omtalt noen av disse forholdene under punkt 3.3.2.

Ved gjennomgang av innsendt dokumentasjon finner vi at vedtakene om godkjenning av Hoppensprett Hurdal barnehage, er tidsbegrenset. Det fremgår av saksutredningen til vedtak fattet 04.07.2014 at «godkjenning til drift i midlertidige lokaler» er gitt «i påvente av ferdigstilling av endelige lokaler». Vedtakene om tidsbegrensing er gitt for flere perioder, jf. forlenget godkjenning i midlertidige lokaler datert 27.11.2014, 15.07.2015 og 15.12.2015.

Vedtaket om godkjenning av Hoppensprett Hurdal barnehage i nye permanente lokaler ble fattet 25.11.2016. I dette godkjenningsvedtaket er innen- og utendørs netto leke- og oppholdsareal fastsatt. Ut fra dette er det er gitt vilkår knyttet til antall barn. Det står at «det totale antallet barn må justeres etter alderen på barna og arealnormen for barn under og over 3 år». Virksomheten er godkjent for barn i alderen 0-6 år.

Det fremgår av saksopplysningene til godkjenningsvedtak av Hoppensprett barnehage, datert 25.11.2016, at eier har levert en beskrivelse av gruppestørrelse og bemanning. I saksopplysningene står det at barnehagemyndigheten anser beskrevet grunnbemanning som tilstrekkelig for denne barnehagen. Likevel er det satt vilkår i godkjenningsvedtaket. Det står at godkjenning gis med følgende forutsetninger:

Barnehagen må ha tilstrekkelig bemanning til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet. Dette vil si at det må være minst en pedagogisk leder per påbegynte 9 barn under 3 år/18 barn over 3 år, uavhengig av det enkelte barns plass-størrelse, i tillegg til en forsvarlig styrerressurs og bemanning for øvrig, jfr forskrift om pedagogisk bemanning.

Det ovennevnte vilkåret knyttet til bemanning er også gitt i godkjenning fattet 09.10.2013 av Læringsverkstedet Hurdal barnehage. Det fremgår av saksopplysningene

at også her har eier levert en beskrivelse av gruppestørrelse og bemanning. I tillegg er det satt et vilkår til. Det står i vedtaket at godkjenningen gis under forutsetning av at endelig godkjenning etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv. er barnehagemyndigheten i hende innen 15.03.2014.

I den foreløpige rapporten stod det: Når barnehagemyndigheten fatter vedtak om godkjenning for tidsbegrensede perioder, og setter vilkår knyttet til både barnehagens bemanning og forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv. er det vår vurdering at barnehagemyndigheten ikke kun setter vilkår om antall barn, barnas alder og oppholdstid.

Hurdal kommune skriver i sin tilbakemelding på den foreløpige rapporten at den vil oppdatere sine maler og rutiner slik at barnehagemyndigheten kun setter vilkår i forhold til antall barn, barnas alder og oppholdstid.

Vi har mottatt ny rutine datert 01.10.2019 for etablering av nye, ikke-kommunale barnehageplasser, inkludert sjekklister. I denne rutinen er det tilført et nytt punkt om vilkår. Her står det: «Det kan kun settes vilkår i forhold til antall barn, barnas alder og oppholdstid.»

I den nye rutinen datert 01.10.2019, ser vi av punkt 3, kulepunkt nr. 5, at det fortsatt er omtalt «etablering av midlertidige plasser». Vi er av den oppfatning at i henhold til den oppdaterte rutinen, er det ikke sannsynliggjort at barnehagemyndigheten ikke vil stille andre vilkår enn antall barn, barnas alder og oppholdstid i nye vedtak om godkjenning av barnehager.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten ikke kun setter vilkår om antall barn, barnas alder og oppholdstid.

3.3.4. Er vilkårene rimelige og relevante?

Dersom barnehagemyndigheten setter vilkår om antall barn, barnas alder eller oppholdstid ved godkjenningen, må vilkårene være rimelige og relevante.

I RefLex skriver barnehagemyndigheten at vilkårene er rimelige og relevante i henhold til barnehageloven. Under dette kontrollspørsmålet skal vi kun ta stilling til om de vilkårene barnehagemyndigheten har satt om antall barn, barnas alder og oppholdstid er rimelige og relevante. Dette fordi barnehagemyndigheten ikke har anledning til å sette andre vilkår ved godkjenning av ordinære barnehager, jf. barnehageloven § 10 andre ledd.

I vedtak om godkjenning av Rustad barnehage og Læringsverkstedet Hurdal barnehage, henholdsvis datert 30.10.2013 og 09.10.2013, er netto innendørs leke- og oppholdsareal fastsatt i vedtaket. I begge vedtakene står det at det ikke er satt vilkår for driften med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid.

Likevel framgår det av saksopplysningene at begge virksomhetene er godkjent for barn i alderen 0-6 år, og at godkjenningen er gitt med forutsetning av at det totale antall barn

må justeres etter alderen på barna og arealnormen for barn over og under 3 år. Det vises også til barnehagens vedtekter der eiers arealnorm er fastsatt, og til åpningstiden som er henholdsvis 50 og 52,5 timer per uke, og henholdsvis 10 og 10,5 timer per dag. Tilsvarende vilkår er stilt i vedtak fattet 25.11.2016 om godkjenning av Hoppensprett Hurdal barnehage i nye permanente lokaler, jf. punkt 3.3.3.

Vi er av den oppfatning at departementets veiledende arealnorm for leke- og oppholdsareal vil være relevant i vår vurdering av dette kontrollspørsmålet. Det fremgår av saksopplysningene at alle de tre barnehagene i Hurdal har samme arealnorm som departementets veiledende norm på 4 og 5,33 kvm for henholdsvis barn over og under tre år. Når barnehagemyndigheten i Hurdal har satt vilkår om at det totale antall barn må justeres etter alderen på barna og arealnormen for barn over og under 3 år, er det vår vurdering at dette er et rimelig og relevant vilkår.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndighetens vilkår er rimelige og relevante.

3.3.5 Avslår barnehagemyndigheten søknad om godkjenning dersom politiattest er krevd, men ikke levert?

Barnehagemyndigheten må avslå en søknad om godkjenning der den ikke har fått politiattesten den har bedt om.

Barnehagemyndigheten oppgir i RefLex at den ikke har krevd politiattest uten at den har blitt levert. Fylkesmannen har derfor ikke grunnlag for å vurdere kontrollspørsmål 3.3.5.

3.3.6 Avslår barnehagemyndigheten søknad om godkjenning der en person nevnt i forskriften § 6 første ledd skal ha et ansettelsesforhold i barnehagen og leverer attest med anmerkninger som nevnt i forskriften § 5 første ledd?

Barnehagemyndigheten må avslå en søknad om godkjenning dersom personer nevnt i § 6 første ledd skal ha et ansettelsesforhold i barnehagen, og de leverer en attest med anmerkninger som står nevnt i forskrift om politiattest § 5 første ledd.

Barnehagemyndigheten oppgir i RefLex at den ikke har mottatt politiattest med merknader når den har behandlet søknad om godkjenning av barnehage. Fylkesmannen har derfor ikke grunnlag for å vurdere kontrollspørsmål 3.3.6.

3.3.7 Vurderer barnehagemyndigheten om anmerkninger på politiattesten skal føre til avslag på søknad om godkjenning av barnehage?

Barnehagemyndigheten må vurdere om anmerkninger på politiattesten skal føre til avslag eller ikke, der anmerkningene ikke fører til automatisk avslag.

På bakgrunn av at barnehagemyndigheten ikke har mottatt politiattest med merknader når den har behandlet søknad om godkjenning, kan vi ikke ta stilling til dette kontrollspørsmålet.

3.3.8 Godkjenner barnehagemyndigheten alle barnehager som oppfyller kravene til godkjenning?

Barnehagemyndigheten må ivareta den frie etableringsretten. Den frie etableringsretten innebærer at alle som søker om godkjenning av barnehage, og som oppfyller kravene i barnehageloven, har rett til godkjenning. Barnehagemyndigheten kan heller ikke sette andre vilkår enn antall barn, barnas alder eller oppholdstid dersom barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven.

Det fremgår av vedtak fattet 04.07.2014, om godkjenning av Hoppensprett Hurdal barnehage, at barnehagemyndigheten har satt vilkår om midlertidig godkjenning for perioden 28.07.2014 - 31.12.2014. Tidsbegrensning er et vilkår barnehagemyndigheten ikke har anledning til å sette, jf. kontrollspørsmål 3.3.3. Barnehagemyndigheten har senere forlenget sin godkjenning til drift i midlertidige lokaler i påvente av ferdigstillelse av endelige lokaler. Det er totalt fattet fire tidsbegrensede vedtak om godkjenning i midlertidige lokaler i perioden fra 04.07.2014 – 15.12.2015.

Det første godkjenningsvedtaket av barnehagen lyder:

1. *Hoppensprett Hurdal barnehage godkjennes, med et netto leke- og oppholdsareal på 426,3 m².*
2. *Følgende vilkår for driften er satt med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid. Ingen.*

Det er vår oppfatning at dette vedtaket tilsier at barnehagetilbudet oppfyller lovens og rammeplanens krav til barnehagens innhold, og at barnehagemyndigheten har konkludert med at barnehagens fysiske rammer, lokaler og uteområder, er egnet for barnehagedrift. Dette innebærer at barnehagen har rett til godkjenning etter barnehageloven. Likevel har barnehagemyndigheten gitt en tidsbegrenset godkjenning.

I den foreløpige rapporten stod det: Når barnehagemyndigheten kun gir godkjenning i en tidsbegrenset periode, er dette etter vårt syn et inngrep i den frie etableringsretten. Etter vår vurdering har barnehagemyndigheten i dette tilfellet avskåret søkers rett til godkjenning.

Hurdal kommune skriver i sin tilbakemelding på den foreløpige rapporten at den vil oppdatere sine maler og rutiner slik at barnehagemyndigheten godkjenner alle barnehagene som oppfyller kravene til godkjenning.

Vi har mottatt ny rutine datert 01.10.2019 for etablering av nye, ikke-kommunale barnehageplasser. I denne rutinen er det tilført et nytt punkt om godkjenning. Her står det: «Alle barnehager som oppfyller kravene til godkjenning skal godkjennes. Fri etableringsrett.»

Som nevnt i tilsynsrapporten punkt 3.3.3, er det i kommunens oppdaterte rutine fortsatt omtalt «etablering av midlertidige plasser», jf. punkt 3, kulepunkt nr. 5, i den nye rutinen datert 01.10.2019.

Vi har omtalt adgangen til å stille denne type vilkår i vår tilsynsrapport under punktene 3.3.3 og 3.3.4. Når barnehagemyndigheten setter andre vilkår enn de som er hjemlet i barnehageloven § 10 andre ledd, er det som nevnt ovenfor vår vurdering at barnehagemyndigheten avskårer søkers rett til godkjenning. Vi opprettholder derfor vår vurdering gjort i den foreløpige rapporten.

Det er Fylkesmannens vurdering at barnehagemyndigheten ikke godkjenner alle barnehager som oppfyller kravene til godkjenning.

3.4 Krav til vedtaket

Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner

3.4.1 Er vedtak om godkjenning skriftlig?

Barnehagemyndigheten må skrive ned sin avgjørelse på søknad om godkjenning i et enkeltvedtak. Enkeltvedtak er en avgjørelse som fastsetter søkerens rettigheter eller plikter, og må følge reglene i forvaltningsloven.

Barnehagemyndigheten må avgjøre alle søknader om godkjenning av barnehager i samsvar med reglene om godkjenning av barnehager, jf. barnehageloven §§ 8, 10 og 11 og forvaltningsloven.

Det er Fylkesmannens vurdering at vedtak om godkjenning er skriftlig.

3.4.2 Inneholder vedtaket informasjon om retten til å se sakens dokumenter?

Når barnehagemyndigheten skriver enkeltvedtak og godkjenning, må enkeltvedtaket inneholde informasjon om at søkeren har rett til å se sakens dokumenter.

I innsendt dokumentasjon ser vi blant annet av vedtak om godkjenning av Hoppensprett Hurdal barnehage i nye lokaler og vedtak om godkjenning av samme barnehage i midlertidige lokaler, at barnehagemyndigheten orienterer om søkerens rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, jf. forvaltningslovens §§ 18 og 19.

Det er Fylkesmannens vurdering at vedtaket inneholder informasjon om retten til å se sakens dokumenter.

3.4.3 Inneholder begrunnelsen de reglene og faktiske forholdene som vedtaket bygger på, og de hovedhensynene som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn?

Barnehagemyndigheten må alltid skrive en begrunnelse for enkeltvedtaket. Barnehagemyndigheten skal i begrunnelsen vise til de reglene vedtaket bygger på. I tillegg må barnehagemyndigheten beskrive de opplysningene den har fått i saken som har vært relevante for avgjørelsen, og de hovedhensynene barnehagemyndigheten har lagt vekt på når den har avgjort saken.

De ovenfor nevnte vedtakene er mer konkret godkjenning etter gjeldende regelverk og gir ikke stort rom for utøving av forvaltningsmessig skjønn. Vedtak om godkjenning av forlenget bruk av idrettsbygget som barnehage, viser imidlertid barnehagemyndighetens utøvelse av skjønn og nærmere redegjørelse av regelverket og vurderingen som danner grunnlaget for vedtaket.

Det er Fylkesmannens vurdering at begrunnelsen inneholder de reglene og de faktiske forholdene som vedtaket bygger på, og de hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn.

3.4.4 Inneholder vedtak om avslag eller innvilgelse med vilkår informasjon om:

- a) Klageadgang?
- b) Klagefrist?
- c) Klageinstans?
- d) Fremgangsmåten ved klage?

Når barnehagemyndigheten avslår en søknad om godkjenning eller innvilger en søknad om godkjenning med vilkår, må enkeltvedtaket inneholde informasjon om klageretten.

I innsendt dokumentasjon har barnehagemyndigheten vist til «Vedtak om godkjenning på vilkår av barnehage i midlertidige lokaler – Hoppensprett Hurdal». Her fremgår det konkret i eget avsnitt om at vedtaket kan påklages jf. § 7 i lov om barnehager og forvaltningsloven § 27, samt informasjon om klagefrist, klageinstans og fremgangsmåte.

Det er Fylkesmannens vurdering at vedtak om avslag eller innvilgelse med vilkår inneholder informasjon om klageadgang, klagefrist, klageinstans og fremgangsmåte ved klage.

4. Frist for retting av regelverksbrudd

Vi har funnet at Hurdal kommune ikke overholder regelverket på alle områder. Vi gir dere en frist til å rette regelverksbruddet, jf. kommuneloven § 60 d.

Frist for retting er 15. november 2019. Før fristen må dere sende oss en erklæring om at forholdene er rettet og en redegjørelse for hvordan bruddet er rettet.

Hvis dere ikke har rettet regelverksbruddet innen fristen, vil vi vedta pålegg om retting. Et pålegg om retting er et vedtak som dere kan klage på, jf. forvaltningsloven kapittel VI.

Følgende pålegg er aktuelt å vedta etter utløp av rettefristen:

1. Barnehagemyndigheten i Hurdal kommune må avgjøre alle søknader om godkjenning av barnehager i samsvar med reglene om godkjenning av barnehager, jf. barnehageloven §§ 8 og 10.

Pålegget innebærer at:

- a) Barnehagemyndigheten skal vurdere om barnehagen er egnet etter barnehageloven §§ 1, 1 a og 2.
- b) Barnehagemyndigheten skal kun sette vilkår om antall barn, barnas alder og oppholdstid.
- c) Barnehagemyndigheten skal godkjenne alle barnehager som oppfyller kravene til godkjenning.

Dere har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Oslo, 10.10.2019

Wenche H. Høglund
seniorrådgiver

Åse Berit Hoffart
seniorrådgiver

Xenia Pløger
rådgiver

FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325, 1502 Moss | fmovpost@fylkesmannen.no | www.fylkesmannen.no/ov